

การผลิตกาแฟในไตรมาสแรก ปี 64 ของฟิลิปปินส์ขยายตัวดีขึ้น

สำนักงานสถิติแห่งชาติฟิลิปปินส์ (PSA) เปิดเผยรายงานผลผลิตเมล็ดกาแฟของฟิลิปปินส์ประจำไตรมาสแรกของปี 2564 มีปริมาณผลผลิตอยู่ที่ 19,350.32 เมตริกตัน เพิ่มขึ้นจากไตรมาสแรกของปี 2563 ที่มีปริมาณ 17,220.46 เมตริกตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.4 โดยสายพันธุ์โรบัสต้า (Robusta) ยังคงเป็นสายพันธุ์กาแฟที่ได้รับความนิยมในการเพาะปลูกมากที่สุด โดยมีผลผลิตในไตรมาสแรกของปีนี้ปริมาณ 14,067.2 เมตริกตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 72.7 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด และปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 18 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ที่มีปริมาณ 11,923.15 เมตริกตัน สำหรับกาแฟสายพันธุ์อาราบิก้า (Arabica) มีปริมาณผลผลิต 3,793.64 เมตริกตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากไตรมาสแรกของปีก่อนที่มีปริมาณ 3,764.64 เมตริกตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.77 คิดเป็นสัดส่วนเกือบร้อยละ 20 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด ในขณะที่การผลิตกาแฟสายพันธุ์เอ็กซ์เซลซ่า (Excelsa) และสายพันธุ์ลิเบอร์ริก้า (Liberica) พบว่ามีแนวโน้มลดลงทุกปี โดยในไตรมาสแรกของปี 2564 ผลผลิตกาแฟสายพันธุ์เอ็กซ์เซลซ่า มีปริมาณอยู่ที่ 1,392.78 เมตริกตัน ลดลงร้อยละ 2.7 จากไตรมาสแรกของปี 2563 สำหรับผลผลิตกาแฟสายพันธุ์เบอร์ริก้ามีปริมาณ 96.71 ตัน ลดลงร้อยละ 4.8 จากไตรมาสแรกของปี 2563

นอกจากนี้ ในรายงานการผลิตกาแฟของ PSA ระบุว่าพื้นที่เขตโซกซาร์เจน (Soccsksargen) หรือเดิมชื่อ Central Mindanao เป็นพื้นที่เพาะปลูกกาแฟชั้นนำของฟิลิปปินส์และมีปริมาณผลผลิตมากที่สุด โดยมีปริมาณผลผลิตในไตรมาสแรกของปีนี้อยู่ที่ 6,974.88 เมตริกตัน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 36 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.8 จากไตรมาสแรกของปี 2563 ที่มีปริมาณผลผลิต 5,449.51 เมตริกตัน รองลงมาได้แก่พื้นที่ภาคเหนือของมินดาเนา (Northern Mindanao) มีปริมาณผลผลิตอยู่ที่ 2,800.59 เมตริกตัน คิดเป็นร้อยละ

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ

14.5 ของผลผลิตทั้งหมด โดยปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.5 จากไตรมาสแรกของปี 2563 ที่มีปริมาณผลผลิต 2,146.24 เมตริกตัน และเมืองดาเวา (Davao) มีปริมาณผลผลิตอยู่ที่ 2,353.18 เมตริกตัน คิดเป็นร้อยละ 12.2 ของปริมาณผลผลิตทั้งหมด โดยปริมาณผลผลิตลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่มีปริมาณ 2,391.17 เมตริกตัน หรือลดลงร้อยละ 1.6 นอกจากนี้ ในรายงานฉบับเดียวกัน PSA ยังได้ระบุข้อมูลเกี่ยวกับผลผลิตโกโก้ในไตรมาสแรกของปี 2564 พบว่ามีปริมาณอยู่ที่ 2,249.52 เมตริกตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.8 จากไตรมาสแรกของปีก่อนที่มีปริมาณผลผลิต 2,011.90 เมตริกตัน โดยภูมิภาคดาเวายังคงเป็นแหล่งผลิตโกโก้รายใหญ่ของฟิลิปปินส์ด้วยผลผลิต 1,780 เมตริกตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 79.2 ของผลผลิตโกโก้ทั้งหมด เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.9 จากไตรมาสแรกของปี 2563 ที่มีปริมาณผลผลิต 1,592.5 เมตริกตัน

ที่มา: หนังสือพิมพ์ Philippine Mirror

บทวิเคราะห์/ข้อคิดเห็น

● ฟิลิปปินส์เป็นประเทศที่มีประวัติการเพาะปลูกกาแฟมายาวนาน โดยต้นกาแฟถูกนำมาปลูกในฟิลิปปินส์ครั้งแรกตั้งแต่ปี ค.ศ.1740 ในเมือง Lipa จังหวัด Batangas โดยชาวสเปน หลังจากนั้นการเพาะปลูกก็แพร่หลายไปยังพื้นที่ส่วนอื่นของจังหวัด Batangas และทำให้เมือง Lipa ได้ชื่อว่าเป็นเมืองหลวงแห่งกาแฟของฟิลิปปินส์ และต่อมาในปี 1860 จังหวัด

Batangas ก็เริ่มส่งออกเมล็ดกาแฟไปยังต่างประเทศ และภายในปี 1880 ฟิลิปปินส์ก็กลายเป็นผู้ส่งออกเมล็ดกาแฟรายใหญ่อันดับ 4 ของโลก อย่างไรก็ตาม หลังจากนั้น พบว่าอุตสาหกรรมกาแฟในฟิลิปปินส์ประสบภาวะทั้งขาขึ้นและขาลง ไม่สามารถกลับรุ่งเรืองเหมือนในยุคดังกล่าว เนื่องจากผลผลิตที่มีแนวโน้มลดลงจากความล่าช้าของเทคโนโลยีทางการเกษตร โดยปัจจุบันผลผลิตกาแฟของฟิลิปปินส์ค่อนข้างต่ำและไม่สามารถตอบสนองกับความต้องการบริโภคในท้องถิ่นได้ โดยผลผลิตเมล็ดกาแฟมีปริมาณเฉลี่ยปีละ 60,000 เมตริกตัน ในขณะที่ชาวฟิลิปปินส์มีการบริโภคกาแฟประมาณ 100,000 เมตริกตันต่อปี เทียบเท่ากับการดื่มกาแฟของชาวอเมริกัน บราซิล ญี่ปุ่น และสหภาพยุโรป อย่างไรก็ตาม รัฐบาลฟิลิปปินส์เล็งเห็นถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมกาแฟในประเทศ จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ (Roadmap) สำหรับอุตสาหกรรมกาแฟของฟิลิปปินส์ปี 2017 – 2022 โดยตั้งเป้าหมายที่จะเพิ่มการผลิตกาแฟขึ้นเป็น 7 เท่า และภายในปี 2022 จะทำให้อุตสาหกรรมกาแฟฟิลิปปินส์ทัดเทียมกับประเทศผู้ผลิตกาแฟชั้นนำของโลก อย่างเช่น บราซิล โคลอมเบีย เวียดนาม ฮอนดูรัส และอินโดนีเซีย นอกจากนี้ รัฐบาลยังตั้งเป้าที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมกาแฟให้สามารถแข่งขันด้านต้นทุนได้และมีมาตรฐานคุณภาพระดับโลก รวมทั้งทำให้อุตสาหกรรมกาแฟมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร ผู้แปรรูป ผู้ค้าและผู้ส่งออก

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ

●ฟิลิปปินส์เป็นตลาดศักยภาพสำหรับกลุ่มสินค้าเครื่องดื่ม รวมถึงกาแฟ เนื่องจากมีฐานจำนวนประชากรขนาดใหญ่ประมาณ 110 ล้านคนในปัจจุบันและมากกว่าร้อยละ 47.5 เป็นประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง ทำให้ประชากรเข้าถึงสินค้าประเภทต่างๆ ได้มากขึ้น ประกอบกับในช่วงที่ผ่านมารายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้ (Disposable Incomes) ของประชากรมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมีการขยายตัวของสัดส่วนประชากรวัยหนุ่มสาวจึงเป็นตลาดที่คาดว่าจะสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนในระยะกลางและระยะยาว โดยกาแฟถือเป็นหนึ่งในกลุ่มเครื่องดื่มที่พบว่า ในช่วงที่ผ่านมามีแนวโน้มขยายตัวที่ดีและได้รับนิยมของครัวเรือนฟิลิปปินส์ มีการวางจำหน่ายผ่านช่องทางค้าปลีกหลากหลายไม่ว่าจะเป็นไฮเปอร์มาร์เก็ต ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านสะดวกซื้อ ร้านค้าแบบดั้งเดิม (Sari-Sari) รวมทั้งร้านกาแฟและคาเฟ่ ทำให้ผู้บริโภคชาวฟิลิปปินส์เข้าถึงได้มากขึ้น ส่งผลให้การบริโภคและการใช้จ่ายสินค้ากาแฟเติบโตในเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันอุตสาหกรรมกาแฟทั้งหมดของฟิลิปปินส์มีมูลค่าอยู่ที่ประมาณ 2.1 หมื่นล้านเปโซ ทั้งนี้ ข้อมูลจาก Fitch Solution ระบุว่าในปี 2563 พบว่าครัวเรือนชาวฟิลิปปินส์มีการใช้จ่ายสำหรับเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์โดยเฉลี่ย 352 เหรียญสหรัฐฯ ซึ่งสูงกว่าครัวเรือนมาเลเซียและอินโดนีเซียที่มีการใช้จ่ายอยู่ที่ 240 เหรียญสหรัฐฯ และ 137 เหรียญสหรัฐฯ ตามลำดับ โดยกาแฟเป็นเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในฟิลิปปินส์ที่มีการซื้อผ่านช่องทาง Mass Grocery Retail คิดเป็นประมาณร้อยละ 43 ของการใช้จ่ายเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ทั้งหมด รองลงมาได้แก่น้ำผักและผลไม้ มีสัดส่วนร้อยละ 31 น้ำอัดลม มีสัดส่วนร้อยละ 20 และชา มีสัดส่วนร้อยละ 6 ตามลำดับ ทั้งนี้ คาดว่าการใช้จ่ายสำหรับสินค้ากาแฟจะเพิ่มสัดส่วนเป็นร้อยละ 44 ภายในปี 2567

●อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด -19 ในปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้ร้านค้าแฟสดทั้งใหญ่และเล็ก รวมไปถึงร้านค้าแฟพรีเมียมทั้งที่เป็นเฟรนไชส์จากต่างประเทศและในประเทศที่มีการขยายตัวได้ดีในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมา ต่างได้รับผลกระทบอย่างหนัก ทำให้บางร้านจำเป็นต้องปิดกิจการชั่วคราวและถาวรจากปริมาณลูกค้าที่ลดน้อยลงอย่างมาก แต่กาแฟสำเร็จรูปได้กลายเป็นสินค้าทางเลือกที่ผู้บริโภคหันมานิยมแทนการดื่มกาแฟในร้านกาแฟต่างๆ เนื่องจากผู้บริโภคชาวฟิลิปปินส์ออกจากบ้านน้อยลงเพื่อลดความเสี่ยงจากติดเชื้อจากการเดินทาง นอกจากนี้ กาแฟสำเร็จรูปมีราคาถูกกว่าสอดรับกับรายได้ของผู้บริโภคที่ลดลงในปัจจุบัน ทำให้การใช้จ่ายสินค้ากาแฟผ่านช่องทางค้าปลีกเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งพบว่ากาแฟผ่านช่องทางออนไลน์ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกาแฟคั่วบดจากกลุ่ม small start-ups ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้บริโภคภายในครัวเรือนและถือแม้ว่าตลาดบ้านจะมีขนาดเล็กแต่ก็มีความสำคัญ ในขณะที่ตลาดที่ใหญ่กว่า เช่น ธุรกิจโรงแรม สายการบิน การสังสรรค์ระหว่างเพื่อนและเพื่อนร่วมงาน รวมทั้งการจัดประชุม ทั้งหมดได้หดตัวลงอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ตลาดกาแฟในฟิลิปปินส์เริ่มมีการฟื้นตัวดีขึ้นตามลำดับจากการผ่อนคลายมาตรการต่างๆ ของรัฐบาล รวมถึงการอนุญาตให้ร้านอาหารและร้านค้าแฟกลับมาเปิดให้บริการได้อีกครั้งภายใต้การจำกัดปริมาณ และคาดว่าตลาดจะสามารถกลับมาฟื้นตัวได้ภายในปีนี้หรือปีหน้า

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ

นอกจากนี้ ยังพบว่าการแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้ส่งผลกระทบต่อการผลิตกาแฟในประเทศฟิลิปปินส์ เนื่องจากการแพร่ระบาดฯ ทำให้ชาวฟิลิปปินส์ในเขตเมืองจำนวนมากต้องงาน ซึ่งบางส่วนก็หันกลับไปทำการเกษตร รวมทั้งทำให้เกษตรกรผู้ปลูกกาแฟฟิลิปปินส์กลับมาทำเพาะปลูกอีกครั้ง เนื่องจากไม่สามารถไปประกอบอาชีพอื่นได้ ซึ่งถือเป็นผลดีต่อการผลิตกาแฟในประเทศฟิลิปปินส์ เนื่องจากขณะนี้แนวโน้มความต้องการกาแฟสูงกว่าการผลิตมาก

● แม้ว่าฟิลิปปินส์จะเป็นตลาดที่มีการผลิตกาแฟขนาดใหญ่ แต่ก็ไม่ใช่ใหญ่พอที่จะรองรับปริมาณการบริโภคภายในประเทศ ทำให้กาแฟที่บริโภคส่วนใหญ่จึงจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ ดังนั้น แนวโน้มการบริโภคกาแฟที่จะขยายตัวอย่างต่อเนื่องในฟิลิปปินส์ น่าจะเป็นโอกาสดีในการขยายการส่งออกกาแฟของไทยมายังฟิลิปปินส์ เพื่อรองรับและตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว โดยผู้ประกอบการไทยอาจพิจารณาขยายช่องทางจำหน่ายผ่านผู้ประกอบการค้าปลีกหรือผู้จัดจำหน่าย (Distributor) ที่จัดหาสินค้าให้กับผู้ประกอบการค้าปลีกต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นไฮเปอร์มาร์เก็ต ซูเปอร์มาร์เก็ต หรือร้านสะดวกซื้อ เนื่องจากเป็นช่องทางจำหน่ายที่เป็นที่นิยมของชาวฟิลิปปินส์และสินค้าไทยถือว่าเป็นสินค้าที่ได้รับการยอมรับจากผู้บริโภคชาวฟิลิปปินส์ทั้งในด้านคุณภาพและราคา ทั้งนี้ ปัจจุบันกาแฟสำเร็จรูปจากประเทศไทยในฟิลิปปินส์ยังมีไม่มาก โดยตลาดส่งออกหลักสินค้ากาแฟสำเร็จรูปของไทยคือ สเปน.ลาวคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 32 ของการส่งออกทั้งหมด รองลงมาได้แก่ เมียนมา (ร้อยละ 27) และจีน (ร้อยละ 8) ในขณะที่ไทยส่งออกกาแฟสำเร็จรูปมาฟิลิปปินส์คิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 3

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา
2 กรกฎาคม 2564

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มการตลาด รายงานสินค้าและบริการ